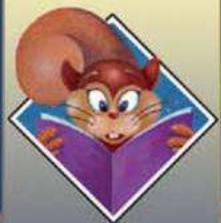

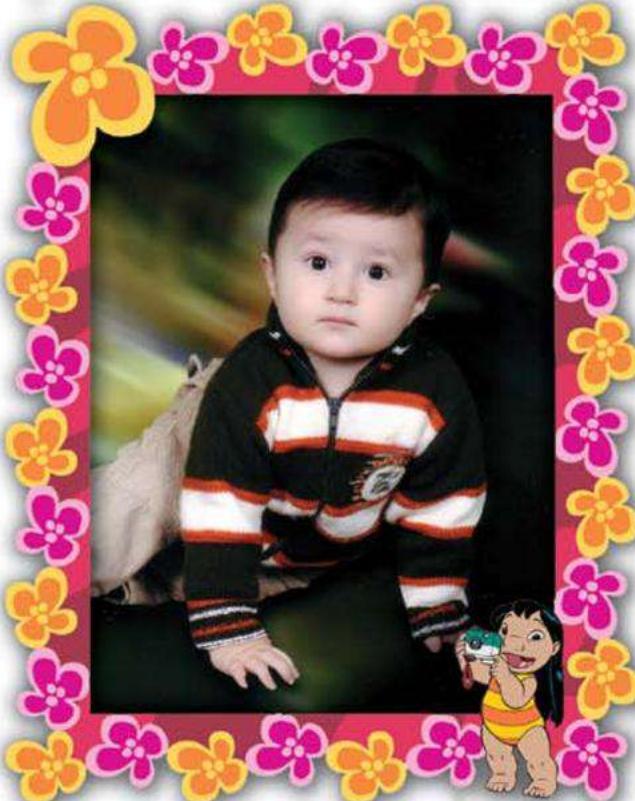
لِسْعَوْرَا

هزما (١٢٧)
گانوونا دووی ۲۰۱۰
بها (٥٠٠) دینار

سوپاسی بُو و دزارهتا رهوشەنپیری یا
حکومهتا هەرینما کوردستانی ژ بُو
هاریکاریا وان د چاپکرنا کۆڤارا سقۇرە دا

ئۇفان عسمەت مەھمەد بەدل

پېزان فەرسەت سەفەر

ەنگەمەنلىرىنىڭ سەھىپىسى

خۇدانى ئىمپىارى
فاضل عمر صالح

سەرنىشىسکار

سەلام بالايى

balayi.selam@yahoo.com
تىلەفونى سەرنىشىسکارى: ٧٦٠٤٤٣٠
موبایل: ٤٥٩٤٤٦٢

سەرنىشىسکار
پەروين عبدالعزيز
perween79@yahoo.com

پەداچۇونا زمانى
مهسۇد خالد گولى

رىشىبىرىھۇنەرى

محمد ملا حمدى

mehemed_sersink@yahoo.com

نىڭاركىش

نە محمد بىرى

ehmedbir@yahoo.com

تىلەفونى رىشىبەرىنى: ٧٢٤٠١٩٢

سەقۇرە ل سەر تۇرا نېتەرنىتى

www.eduhok.net/sivore

sivore@eduhok.net
sivore_duhok@yahoo.com

بەلەڭىرىنىڭ ئىگانە
نىزىمىنگەنە تىزاز
تمەكتە بازىرەقانىدا دەزلىك
موبایل: ٥٥٩٤٧٥
nezar_doski@yahoo.com

گۆتنىن مەزنان

مەسعود گولى

* گۆتنىن مەزنان چىنە؟

گۆتنىن مەزنان، ئاخفتنهكا كورت و ناقداره، كو ئاماژى دكەته چىرۇكەكى يان ئاخفتنهكى كو پرى سەربۇر بىت. دەھمى زمانىن دنیايىندا گۆتنىن مەزنان مشەنە و گەلەك ژ وان گۆتنان دەھمى زماناندا وەكى ئىككىن. و ھندى مىزۋووا شارستانىيەتا مللەتكى درېزتر بىت، دى مرۆغ پىر رويدانان ژى تىدا بىنت و بىگومان دى گەلەك گۆتنىن مەزنان ژى د ناڭ وان دا ھەبن.

* سەروكانيا گۆتنىن مەزنان:

سەبارەت پەيدابوون و بەربەلاقىبۇونا پەندىدا و گۆتنىن مەزنان ھىچ پىزىنىنەك لېھر دەست نىنە. لى ب رەنگەكى گشتى ئەم دشىن ۋان ژىدەران ب سەروكانيا گۆتنىن مەزنان بىزمىرىن: (پەرتۇوکىن پېرۋىزىن وەكى (تەورات، نجىل و قورئان)ى - نېيسارىن كەفنارىن سومەرىيىان - ھندەك ژ گۆتنان ئەنجامى سەربۇرىن ژيانا مرۆقىنە - ھندەك ئاخفتىن كەسانىن ناقدارىن مىزۋوویى نە - ھندەك ئەنجامى چىرۇكەكىنە - جۆرەكى دى يىن گۆتنىن مەزنان ژى ژ پارچە ھۆزانەكا ناقدار ھاتىيە وەرگەرن).

* مفایى گۆتنىن مەزنان چىنە؟

زانىيىن مىزۋووى و جەفاكناسىيى دەمى ۋەكۈلىنى لەدۇر سنج و ئەخلاقى پىشىنىان دكەن، مفای ژ گۆتنىن مەزنان وەردەرن. و دىسان ھەگەر كەسەك گۆتنىن مەزنان بىزانت، گۆتن، ئاخفتىن و نېيسىن بۇ وى ب ساناهىتىرە؛ چونكى ئەڭ رىستە د كورت و جوانن و جەھى خود د دىلى مرۆقى دا دكەن. و ئاخفتىن دريز و پېرىزى كورت دكەن و ھەگەر ل وەختى خود بەھىنە بكار ئىنان، گەلەك كارتىكەرن.

پیلاڻ و شاه به

سیناريو: هدى مصالى

وهرگيران: موسدهمك توئي

مهيموينك د نيقا گيانهواران دا راوستيای بُوو و شانازى ب هندى دبر کو تتنى وي پیلاڻا کريه پن خو.
نهڻ پیلاڻه دى پين من ڙ ستريان و گهرماتيا عهري پاريزيت و ناهيليت کلهم و تاكين بچويکين داران بچنه د پيبيين من را و
بريندار بکهن.

گشت گيانهور، مانه هميري و ب سه رسورمانقه بھري خو ددانه پیلاڻا مهيموينكى و همر ئيکى د دل خو دا هيٺي دخواست ودكى
وي پیلاڻه ههبيت، بهلي دى چوان ب دست خوچه ئين؟ في مهيموينكى نهڻ پیلاڻه ڙ كيٺه ئينياه؟
هر ئيکى ل نك خو نهڻ پرسياره دكر... زرافني سهري خو ل سهر هممoo گيانهوران را بلندتر کر و ب خورتى پرسيار ڙ
مهيموينكى کر:

- ته نهڻ پیلاڻه ڙ كيٺه ئينياه؟
 - من گلهك بزاف کرن و چهرمين بهلاڻه ييٽن گيانهوران ل دارستانى كومکرن و من كمتيره ڙ داران فهکر و پیلاڻ پن چيڪر.
 - نهري تو دكارى پیلاڻفین ودكى يا خو بو مه ڙي چيڪه؟
 - نه ههفال. نهگمر من بو ههوه ڙي پیلاڻ چيڪرن، دى ج من ڙ ههوه جودا کهت؟ نهز بو کەسى چىناكم، دا همردم هەمى ب
چاڦين حهيري بهري خو بدنه من.
- نهعامي ڙي ب نازكى و نازين خوچه خو نيزيك كر و گوتى:
- پين من گلهك د نازكى، خو ل بھر گهرماتيا في عهري ناگرن، نهز هيٺي دكهم پیلاڻهکى بو من ڙي چيڪهى دا من ڙ مهترسيين
ريکى بباريزيت و بشيم ب ريکو پيکى و بلهز بريٺه بچم.

مهيموينكى پى كره كەنى و گوت:

- كەس ل قى دارستانى نەشىت پىلاقا چىكەت: ئى بەركو ب تىنى من دەست يىين ھەين، و ب تىنى ئەز دزانم پىلاfan چىكەم، بەلى نەز بۇ كەسىن چىناكەم.

- تو چەندى د سەر پىن خۇ دا چووى.

ھەموو گيانەور كۆمبۈون، نىشانىن تۇرەبۈونى د ناڭ چاھىن وان را ديار بۈون.

- دېيت ئىكى نىشا مەيموينكى بەھىن جاران ژ بىر نەكەت.

- ئەو گەلەك ب خۇ دخورىت، خۇ ژ مە زىدەت دېيىت، ئەفه ژى ب تىنى ژ بەر ھندى يە كۆئە دېيت كارەكى بکەت يىن ئەم نەشىپەن.

نەعامىن ھزرىن خۇ كەن و گوت:

- ئەرى ھوين ج دېيىن پەريىن ل قىرى و ويراهە بەلاقەبۈون خرفەكەينە سەرىك و شەبقىن جوان ژى چىكەين داكو سەرىن مە ژ گەرمە ھافىنى و بارانا زفستانى بپارىزىن.

ھەموو گيانەوران (ب تايىبەت زەرافەى كۆ گەلەك ئازار ژ گەرمە ھافىنى و بارانا زفستانى دىتبۈون) ئەفھەززە پەسەند كر.

و ھەموو ل دارستانى بەلاقەبۈون، هەر پەرەكى ل درەكى دىتى ھەلگرت و ئىينا وي جەھى و ھەمووبىان ب سەرپەشتىا نەعامىن دەست ب چىكىرنا شەبقان كر.

دەمل دەسىپىكا رۆزىن بەراھىي بىن زفستانى ھەرگيانەوركى شەبقەك ل سەرى بۇو.

و ھەموو پىكەت بەردەف مەيموينكى چوون يا كۆ مايە عەجىبگەتى دەمىن ئەف دىمەن ئەن ھەمووبىان دىتى كۆ ھەر ئىكى شەبقەكى ل سەرى.

- ئەفه كى بۇ ھەموه چىكىرىنە؟

- ئەفه من ب ھارىكاريا ھەموو ھەۋالان بىن چىكىرىن.

- شەبقە گەلەكى ب مقايمە، دى سەرى مە ژ گەرمە ھافىنى و بارانا زفستانى بپارىزىت.

- كى دېيزىت دى باران هيست.

ھىدى ھىدى ئەوران خۇ دا ئىك و بارانەكا خۇرت بارى و مەيموينكى سار بۇو و لەشى وي تەر بۇو.

- ج رۆزدەكا نەخۆشە، تىنى ئەزا ل بەر بارانى تەر بۈويم و يىن دى ھەمووبىان شەبقەبىن ل سەرى و وان ژ بارانى دپارىزىن.

ب شەرم فە خۇ نىزىكى نەعامىن كر و گوتى:

- ئەى نەعاما جوان، تو دشىنى بۇ من ژى شەبقەكى چىكەم؟

- ما تە بۇ مە پىلاقا چىكىن؟

- ب راستى ئەزا خەلەت بۈوم، ژ نوى من زانى ھەر ئىك رۇلى خۇ يىن ھەى، ھەر ئىك كارەكى دزانىت يى دى نەشىت وى كارى بکەت و د ئەنجام دا ھەر ئىك تەمامكەرلى يىن دىيە و ئەم ھەموو پىكەت د جوانىن.

- ئاها دېيت تو بۇ مە ھەميان پىلاfan چىكەم، ئەز ژى دى بۇ تە شەبقەكى جوان چىكەم.

ژ ھنگى وەرە گشت گيانەور ب ھەۋرا بەختەور و شادمان دېين و ھەمووبىان ژى پىلاقا ل بىن و شەبقە يى ل سەرى.

کوردستانامه

بگەرسوژ پێندرویی

چقاس قەشەنگە
یا شوخ و شەنگە
پ ناقودەنگە
کوردستانامه

ھەزىيە و رنده
یا سەرپلەنە
پ شار و گوندە
کوردستانامه

دل و جەگەردە
زىئر و گەوهەردە
زىيان پەرودرە
کوردستانامه

سەشمەدر و رىزە
قەزەن و ھېزە
ملەت پارىزە
کوردستانامه

بى حەدد و رادە
مە دل پى شادە
نېرۇ ئازادە
کوردستانامه

دوزمنى ھېزە
نەم نادەين زىئە
ناخا وى زىئە
کوردستانامه

زۇرا ناقدارە
خۇشتىرين وارە
ل دەن دىبارە
کوردستانامه

ئەزمانى ددانى كۈراندى

وەرگىران ۋەنگايرىزى: عزەت يوسف

تەيىسىن: لىيو ئاردو داشتىش

جارەكى سىئىلەكى رەوشتهكى خراب ھەبۇو، ئەو ژى گەلەكى پېرىڭ بۇو.
رۇزەكى ددانان ئاخىتكى راھىلەن و گۆتن: ئەقە ج ئەزمانە ئەقى ھەى؟!.. راوهستيانا وى قەت نىنە و
نافەبرىت!

ئەزمانى ب مەزنى قە گۆت: ئەقە نە كارى ھەمەھىھ و مايىھەمە د من ناجىت! ھوين خزمەتكارن و
كار و ئەركى ھەمە د ئەز ج پاھىزىمە بەر ھەمە ھوين ھۆپر بىكەن و بجويىن. ج ودكەھقى د نافەمەرا
مە دا نىنەن و ئەز رى نادەمە ھەمە مایىخ خۇ د كارى من دا بىكەن.
وەسا سىئىلەي بەردەوامى دا ئاخفتى .. ئاخفتى بى رامان و بىن ھەلکەفت و بىن مفا. ھەروەكى وەسا يَا
ديار كو بۇ ئەزمانى ژى يَا خۇش بۇو كو رۇزانە فىيرى چەند پەيغەكىن نوى دبۇو.
ھەتا رۇزەكى كوركى سىئىلە ب ئەزمانى خۇ درەدەكە مەزن كرى. ئىنا ددانان ئەقە رەفتارا كرىت قەبۈيل
نەكىن و ھەميا پېكەھ ئەزمان كۈراندى.

ئەزمان خوينەلۇ و سۇر بۇو، ھەروەسا روپىن كوركى پەشىمان ژى ژ شەرمە دا سۇر وەرگەريان.
ژ وى رۇزى پېقە، ئەزمانى ھشىيارىا خۇ وەردگرت و بەرى پەيغەننى ھىزا خۇ باش دكىر.

د ا ج ا ت ا ن ا

نا: مه سعید خالد گولی

بریتانیا

بلژیک

برازیل

(۱) باربادوس (Barbados): مرؤفین ریپورتیر

(۲) باهاما (Bahamas): دهربایا مهیا (دهربایا نه کویر)

(۳) بهحرین (Bahrain): دو دهربایا، چونکی یا کمتهی د نافبرما
دو کمندانان دا (نیک ژی کمندانی هارسه و ین دی
ژی درگمهیه بق وان نافین زیندهیین و هر زی بهاری ل
شی گزیرتن دیار دبت).

(۴) برازیل (Brazil): داری رهنگ سوّر

(۵) بلژیک (Belgium): ولاتن هوزا (بلژیه) نانکو:
سپی - گمش)، ولاتن روی سپیبا

(۶) بنگلادش (Bangladesh): ولاتن ملتهن کو ب بنگال
دئاخن

(۷) بریتانیا (Britain): رهنگبوی، رهنگین کری

(۸) بلیز (Belize): دزین دهربایی - نافا شیلی (نافی وی ین
بهری (هندوراسا بریتانی) بwoo)

(۹) بوتان (Bhutan): ولاتن نهزادههایان (مهبہست ژی نه و باین
ب هیزن ین ژ هیمالیا دھین)

(۱۰) بورکینا فاسو (Burkina Faso): ولاتن قمنجیکاران، ولاتن
وان مرؤفین کو خرابی قمیوول ناکهن

(۱۱) بورما (Burma): همان پهیقا بنیات سانسکریتی یا
Brahmadesh)، واته: ولاتن خوداوهندی بمردهما

(۱۲) بولغاریا (Bulgaria): ولاتن کلهباریزا، ولاتن ملتهن
بولغار (بولغار: کله، کھسین کو کلهن دپاریز)

(۱۳) بولیفیا (Bolivia): ژ نافی رزگارکه و نیکه مین سهروک
کوماری ژنی ولاتن هاتیه و هرگرن کو (سیمون بولیفار)
بیو و پهیقا (بولیفار) نانکو (ناشی کو ب نافا
رویباری کار دکمت).

وختان

۱۴) پاپوا گینه‌یا نوی (Papua New Guinea): پرج خلهک، نه و کمسین کو موین سمری وان خلهک بت

۱۵) پاراگوای (Paraguay): رویباری خوده‌ی تانج، سمرؤکنی رویباران

۱۶) پاکستان (Pakistan): د رامانا بهربه‌لاغ د ثانکو ودلتان مرؤفین پاک (پاکز)، لی یا دروستتر ودلتان مللته‌تین کول دهه‌رین (پ: پهنجاب)، (ا: افغانیه)، (ک: کشمیر)، (س: iran)، (س: سند)، (ت: ته‌خارستان)، (ا: افغانستان) و (ن: بلوجستان) دزین.

۱۷) پاناما (Panama): جهی کو گلهک ماسی ل ههین

۱۸) پورتو ریکو (Puerto Rico): بمنهرا زدنگین

۱۹) پورتوقال (Portugal): بمنهرا (غال). غال: گالیک (ناهی مللته‌مکی یه کول باکوری رویباری (دورو) دزیان.

۲۰) پولونیا (Poland): ئەردین نەکیلای، زەقین ناشکارایین چاندنسی - ودلتان مللته‌تی (پولون).

۲۱) پول نیسیا (French Polynesia): گلهک گزیرته

۲۲) پیرو (Peru): رویبار

۲۳) تاجیکستان (Tajikistan): ودلتان تاجیکا، ودلتان مرؤفین سهربه‌ست، (تاجیک) ثانکو (مرؤفین سهربه‌ست).

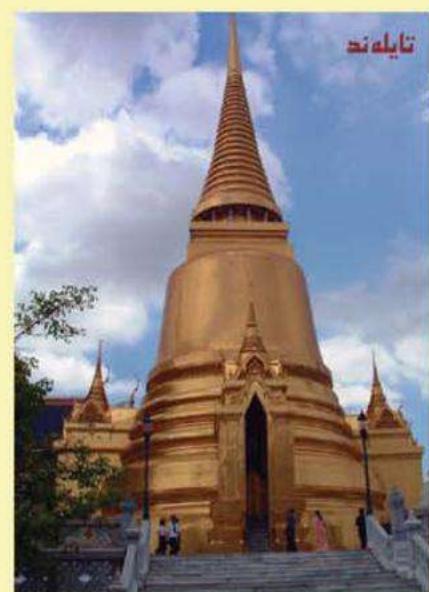
۲۴) تانزانیا (Tanzania): گزیرتا فرده

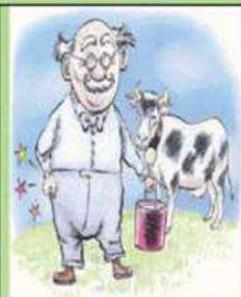
۲۵) تایلند (Thailand): ودلتان مرؤفین سهربه‌ست

۲۶) تایوان (Taiwan): کەندافن ودکی دەرەچکا (مەبەست ژی زەقین بىنچىنە کو ودکی دەرەچکان نېیك بىن د سەر بىن دى دا و بىن ل بەتەنا چيای).

۲۷) ترینیداد (Trinidad): سیکانین پیرۆز (مەبەست ژی (باب، کور و گیان پیرۆز) د ئایینى مەسیحى دا)

۲۸) تورکمنستان (Turkmenistan): ودلتان تورکمنا، ودلتان مرؤفین بھیز و شیان، (ترکمن: بھیز و شیان).

He returned home tired, but somehow the very thought of trapping those silly raccoons sparked fresh new energy into his weary old bones and: Holding his back, he milked those cows

Yawning, he planted that wheat!
Dragging his feet, he repaired those fences!

Finally, finishing his tasks by nightfall, he tiptoed to the attic and set the trap. He was surprised to find the raccoons missing but sensed they'd probably return. Especially these raccoons. Nevertheless, George was too tired to figure it out and returned to his bedroom, flopping on his big beautiful bed.

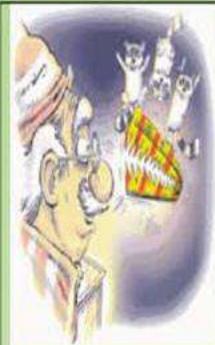
Blink . . . Blunk . . . Blink . . .
Blunk . . . fell his eye's, closing with a "snorrrrrr . . . re, snorrrrrr . . . What a night for sleeping. The crickets creaked and the frogs croaked

But sure enough, through the silence of the night cracked:
*Rattic in your attic
Rattic in your attic
Rick- rack, rickey, rick-rack.*

George bolted up the stairs to the attic, confident to find the raccoons neatly bound in his trap.

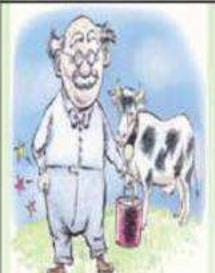
However, entering the attic, he kicked the nearest wall! Those raccoons had flattened his trap into a trampoline . . . and were singing, bouncing like rubber balls . . . all over the attic

First his big toe throbbed, then his ears steamed, then he took a deep breath and screamed,
"BE QUIET!"

Quickly milking the cows, planting the wheat and fixing more fences, George finished his everyday jobs just before night fall.

"Ow!" complained George holding his aching back. Nevertheless, anxious to get rid of those rude raccoons, he tiptoed quietly to the attic. The attic was in such a mess>

The cows weren't milked, the wheat wasn't cut and the fences weren't fixed that day because George was finally asleep, floating dreams into the morning sunshine back in his big beautiful bed.

English Page

Prepared by: Izat Yousif

RATTIC IN THE ATTIC!

Story: John Rickey - Illustrating: Ian Marsden

	<p>Milking cows all morning, Farmer George held his aching back.</p>		<p>. . . What amazement!</p>
	<p>Planting wheat all afternoon, Farmer George yawned. Repairing fences all evening, Farmer George dragged himself to his bedroom.</p>		<p>Three raccoons, sitting on a board, crossed their legs singing a silly song: <i>Rattic in your attic Rattic in your attic Rick - rack, rick- rack.</i></p>
	<p>I'm so tired," he sighed. . . . fell his eyes, finally closing with a "snorrrrr . . . re, snorrrrr . . . re" What a night for sleeping! The crickets creaked and the frogs croaked while George floated dreams into the rich black night.</p>		<p>This was more than George could take! First he turned red, then he turned blue, then turning purple, he exploded screaming, "Be quiet!"</p>
	<p>But before another dream could take flight, a burst of noise from the attic crushed the settling darkness: <i>Rattic in your attic Rattic in your attic Covering his ears, George wondered what was making all the attic in the attic.</i></p>		<p>But the raccoons, without as much as a cry, just looked to the left, then looked to the right, and sang with might: <i>Rattic in your attic Rattic in your attic Rick - rick, rick- rack</i></p>
	<p>He stomp up his creaky old stairs, flew open the attic door, then . . .</p>		<p>George stomped down the stairs, returning to bed. He tossed and turned all night listening to that silly song and when morning arrived, George couldn't believe those raccoons were still singing. Angry and frustrated, he threw an old boot at the attic yelling, "Don't you varmints ever sleep?"</p>

کەفالىن (ەندىكىن)

چىرۆك / دىمەن جەمیل

كاروانى وينى چىايەكى بلند كىشا و ب رەخ قە روپىارەكى جوان دهاته خوار دگەل داروبارىن كەمسك،
ھەر دىسان وينى ھەتافەكا دىم گۈزئىن كىشا و ل پشت وى ئەسمانەكى شىن بۇو.
لى ھزر كر تىشەكى ژى كىمە، لەورا وينى ھندەك زارۇكان كىشا و ل ناڭ وى دارستانا جوان يارى
دكىن.. ئەو ب قىن چەندى گەلەكى دىلشاد بۇو.
پشتى ھىنگى وينى ۋان زارۇكان ژى بر و ل شۇينا وان وينى ھندەك چويچىكىن جوان دناڭ قەفسەكى
دا د زىندانكى بۇون كىشا و گۆت ئەقە نوکە گەلەك جوانترە. و كەفال خۇ ھىلا و دەركەفت.
چويچىكەكى گۆت: ناخ بۇ تە كاروان، دلى تە چەندى رەقە!
ئىكا دى گۆت: تو زارۇكەكى خرابى و تە دەقىت زيانى بگەھىنىيە مە!
و ھندەكىن دى گۆتن: نوکە ئەم نەشىيىن ب ئازادى بېزىن.
(كازىن) ا خويشكا وي گوھ ل دەنگى بالندان بۇو.. هاتە د ژۇرقە، دىت برايىن وي (كاروانى) ئەو
چويچىكىن جوان يىن زىندان كرىن، رابوو ئەو ھەقەس ژىپەر و دووبارە وينى وان كىشا كول
دۇرماندۇرى دارەكى دزھەرىن.. پاشى وينى زارۇكەكا جوانا خوداندا دو چاقىن شىن و پرچەكا زەر كىشا
كىشا كەل وان يارى دكىن، و لدويمىر ئەو زارۇكا جوان رابوو چوو ھندەك گەنم بۇ چويچىكان نىنا و
بۇونە ھەفالىن نىشك.....

کەنیا و ندات ئازماڭ

كەمەل ياسىين دىكانتى

وارگەھى مە نەقرازە
كەنیا و دلات ئاوازە
× × ×
خودان چىمەن و رەزىن
بەرەڭ زېنى دى بەزىن
× × ×
زېنى گۇندا پر خوشە
بىرىشان پەزى بىدوشە
× × ×
ملەت خودان سەربۈرى
نەيار زقىرىن بسەرشۇرى
× × ×
زوى ونداد بۇ عەقىرى رەش
وارى مەيدە سەتىرا گەش
× × ×
وللات كەلەك ھىزايىھ
مە قوربانى بۇ دايىھ

فرفروک

دهیان جمیل

زاروکین خوشتمند:

نیک ژ وان یاریین کو زور دناف زاروکان دا
دهیته نهنجام دان، نه و ژی یاریبا دروستکرنا
فرفروکایه. نهف فرفروکه ب کاغهزین ساده
یان یین رنگاوردنگ دهیته دروست کرن..
هنددهک ب فورمنی همیشی و هنددهک ژی ب
فورمنی خاچی.. پاش نهوی فرفروکن ژ نیقی
فه ب دارهکن زراڤ یان تیلهکا زراڤ فمهکهن و
دکهنه غار و فرفروک ژی درزیت.

فرفروک ب شیوهکن دی ژی دهیته دروست
کرن، نه و ژی شوینا کاغهزی تنههکه دهیته
بکارئینان.. سهرهتا مقهوایهکا ستویر ب
فورمنی شیری یا هر گیانهودرهکن دی دهیته
برین.. و لدویقرا تیلهکا بادایی دینین و
پرتهکا بچویکا تشنکن لولهیی(وکی پرتهکا
قمهلم جاھی) تئی ددانن و پاش کونهکن د نیقا
وی مقهوایی فهدکمن و وی ژی د تیلن ددانن.
دویقرا دمستن خو بھر ب زور دگرن و وی
پرتا لولهیی بھر ب سمریفه پال دددت ههتا
مقمووا ژی دپهشیته ژ درقه و هوسا دی بینین
نهو شیر(یان همروینمهکن مه بقیت) بھر ب
نمسمانی قه بلند دبیت و زاروک ژی ل پهیرا
دکهنه غار.

فەھنگا ب ھۆزان ق

(عەربى - کوردى)

رەھەزان ئىسماعىل گەرمەگوھىس

(عِنْب) تريه

(صُوف) هريه

(شوكه) سترىه

(ذيل) كوريه

* * *

(لوز) باھيشه

(عصا) چويشه

(نصف) نيشه

(أَيْنَ) كيشه؟

* * *

(سرير) تەخته

(نصيب) بهخته

(صعب) سەخته

(زمن) وەخته

* * *

(تين) هژيره

(حليب) شيره

(شايپ) پيره

(بعيد) دويره

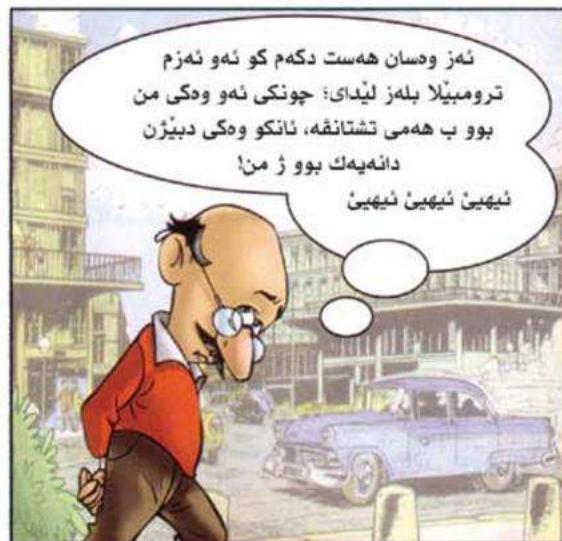
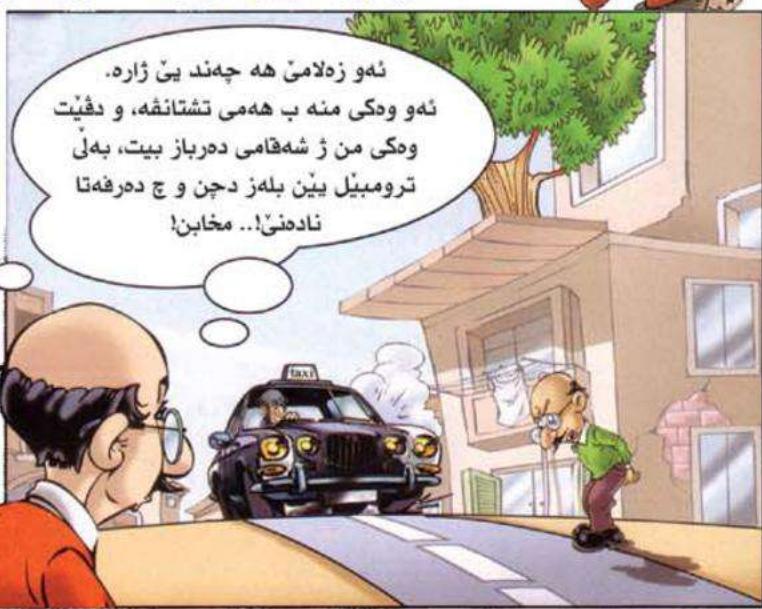
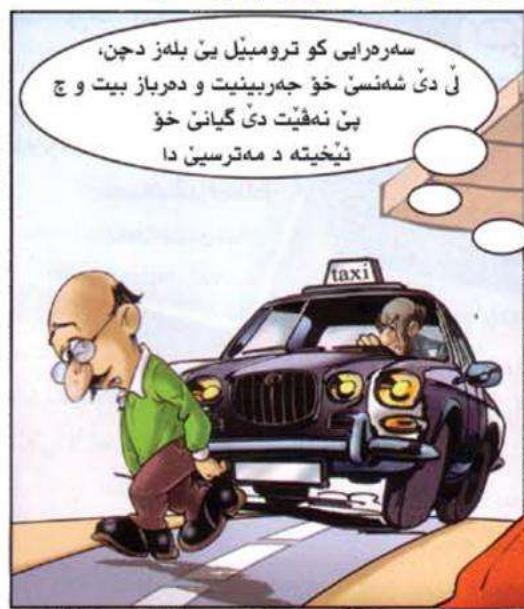
خەل رويدانه کادلتەزىن

و

وەرگىران: دلۋە

ويىنە: جىهان بەمەراوى

سيئارىيۇ: عبدالله رەنوف

ج .. ج .. ج ..!
پاریں د بانکی د!

پهنه نه که گری. ملا ته ته زاروک
زی ترساندن. و زبیر نه که مرن ل
شهر مه همه میا حمه

بیندیشه دهمن نهض مرم، تو وان پارا
ژ بانکی بینیه دمری و بکایه د
سندوچه کنی دا و دگل من
فشهشیر؛ چونکی نهض نهشیم
دوپری وان به، ج ساخ بهم و
مری...!

مهربما ته ب چوريکيا خو
بنی بهخت.. نه م و دك
خوازخوازؤکا دزین و ته
پارين د بانگان دا همهين؟!

مهردما من نه و پارین من ب خوها
نهنیا خو و ب تابووریکرنا خو د
مهزاختنی دا کوم کرین

۱۹...۱۱۱۶

گوھن خو بدی خداو..
دانان پاران د سندوقه کن دا و فهشارتنان وان
د گهل ته هزركا نه يا د جهن خو دایه، ما ز
بیرا ته جوو پسمانن ته جهلو دی گهل مه
بیت دهمن ته فهدشیرن؟ ج بین نمفیت دی
برسیار کهکت: نه و ج تشن
د ۱۴ سنتاپه ۱۳

۱۰۷

نَاخْفَتْنِينَ تَهْ دِجِيْهْ خُوْ
دانه.. يَا چاره چيَه؟

هه قېزىنا خەلۇق كەته د ھېزىن كۆپۈر دا
پېندىشى بۇ من بايەتى
پارىن د بانكى دا بۇ نەگۆتىبا. ج پىن نەقىتى
نوكە ئەو يا پالانا دادانىت من بىكۈزۈت يان
زەھرى يەكتە د خوارنا من دا. پېندىشى
ئەز بىن شىيار بەم و ج خوارنا نەخۆم
ھەتتا كۆمەردۇ بەھرى من
تام نەكەتى!..

نافهرين خوشتقيا من..
نها نوكه نمز دشيم بيزم همه نهز مرم زى.
دى ب كهيف و بهمنزهري و بشترasti مرم !..

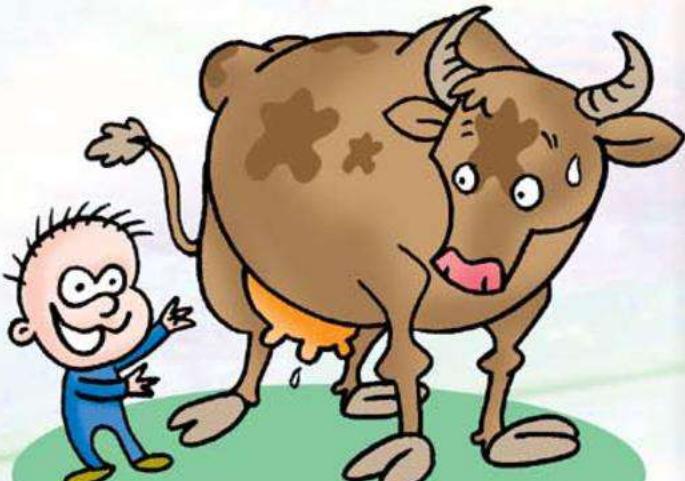
چاره... گوھنی خو بدی
دی داخوازی ڙ بانکی که مین جه که کئی
باود پریکر ب همه می تشتین ته هه مین ب
ناھی ته در بی خیت و دی که پنه د
کارتونکه کئی دا و دی دانیه ب ردخ
تمهله... ها؟ ته چ گدت؟

بېڭە ئىين

ئىكى گۆت: تو دزانى
ج جوداھى دنافىبەر
شىرى و ماستى دا
ھەيە؟
يىن دووئى گۆت: كا
راوهستە دا پرسىيارا
چىلىنى بىھەم.

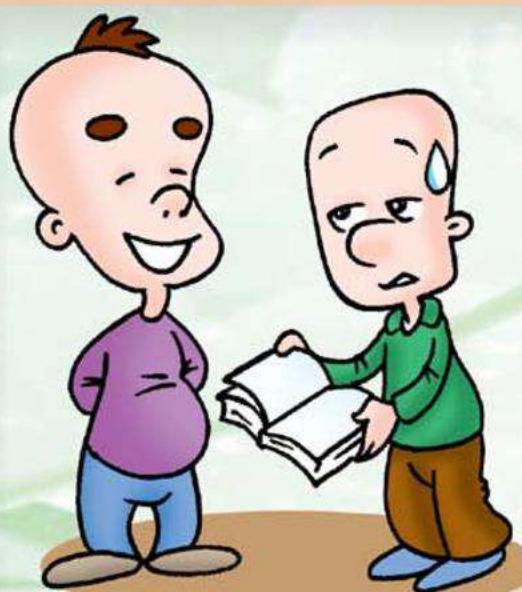
كىكى

ئىك چوو دەق فرۇشىيارى
بالندا و گۆتى: تە
دوهى بىلەكى پى
شەستى يىن فرۇتىيە
من؟
وي زى گۆتى: من بىلە
يىن دايە تە دا سترانى
بىزىت نە دا سەمايى
بىھەت!!

روپەل سەلام

ئىكى گوته هەقالى
خۇ: بۇچى ئەم رۆژناما
دەكەينە د سەلاجى دا؟
هەقالى وي گۆت: دا
ھەمى گافا دەنگوباس
د نوى بن!!

مهاباد محمد

ئىكى گوته هەقالى
خۇ: بۇچى دەنگى
راديوپا تە دەھىت و
دچىت؟ وي گۆتى:
چونكى من ب (قىست)
يا كرى.

تىرۋەز

گولہ کا جوان

نیٹ ہفائیز ویب مستھفا

گولهک ههبوو.. گلهک جوان بwoo بهلی
ههرا ب تنى بwoo و ج ههقال نهبوون.
جارهکى هوزانقانەكى هەست نازك د بەر
را بۇرى. وي گولا جوان گازى وي كر و
گۆتى: هوزانقانى هيئا، هوين حەز ژ من
دكەن؟
هوزانقانى گۆتى: بەلى ئەم گلهک حەز ژ
تە دكەين.
گولا جوان گۆتى: پا دى من ئى دگەل خۇ
بىھ.

هوزانفان مهنده هوش بیو و گوتی: گولا
جوان، نهز نهشیم ته ببهم!.. نهگهر من تو
دگهل خو برى، دی مری و گلهک بیو من
نه خوشة تو بمری.
ل ههر گولی بهردواوم هیڤی ژی کرن و
گوتی من ژی دگهل خو ببه.
هوزانفانی گوتی: بلا دی ب رهنگهکی و هسا
جوان ته دگهل خو بهم، کو ژین ته دریزتر
سیست.

گولی گوئی: چه و؟
 هوزانقانی گوت: نه ز دی هوزانه کا جوان ب
 ته و نازکی و جوانی و بینخوشی و
 ماقویلیا ته فههوبینم.. هوسا هوزانا من کا
 چهند تمهمنی دبمت، تو ژی دی د ناف
 هوزانا من دا هند ب سهربلندی مینی!
 گولی قوبوول کر، و هوزانقانی ژی پشتی
 هوزانه کا هیزا ب گولی فههاندی، خاترا خو
 ژی خواست و فهگهربیافه.

سەرى سالى

ئاهەنگ مۇنەيىد روشنى

سەرى سالى
جەزىنەكا جىيەنەيە
سەرى سالى
رۆزەكە نۇي و كەيىفەكە دىي
سەرى سالى
خاتىخواستنە و بىخىر ھاتنە
سەرى سالى
ھەمى ھەلکەفت نۇي دېنەقە
سەرى سالى
جلیت سۆر و سپى لېپەر دكەينەقە
سەرى سالى
موزىك و ستران مە دویر دېنەقە

دايىكا من

كنىر محمد سعيد

دايىكا من، دلى من
تو رۇناھىيا چاقىنى من
تو دى مىنى دايىكا من
لسەرسەر و چاقىنى من
تە ئەزا بخودان كريم
مهىزۇن و جوان كريم
دى ھەر بىيىم تو دايىكا منى
تو رۇناھىيا چاقىنى منى

پیشانی گاہزار و کان

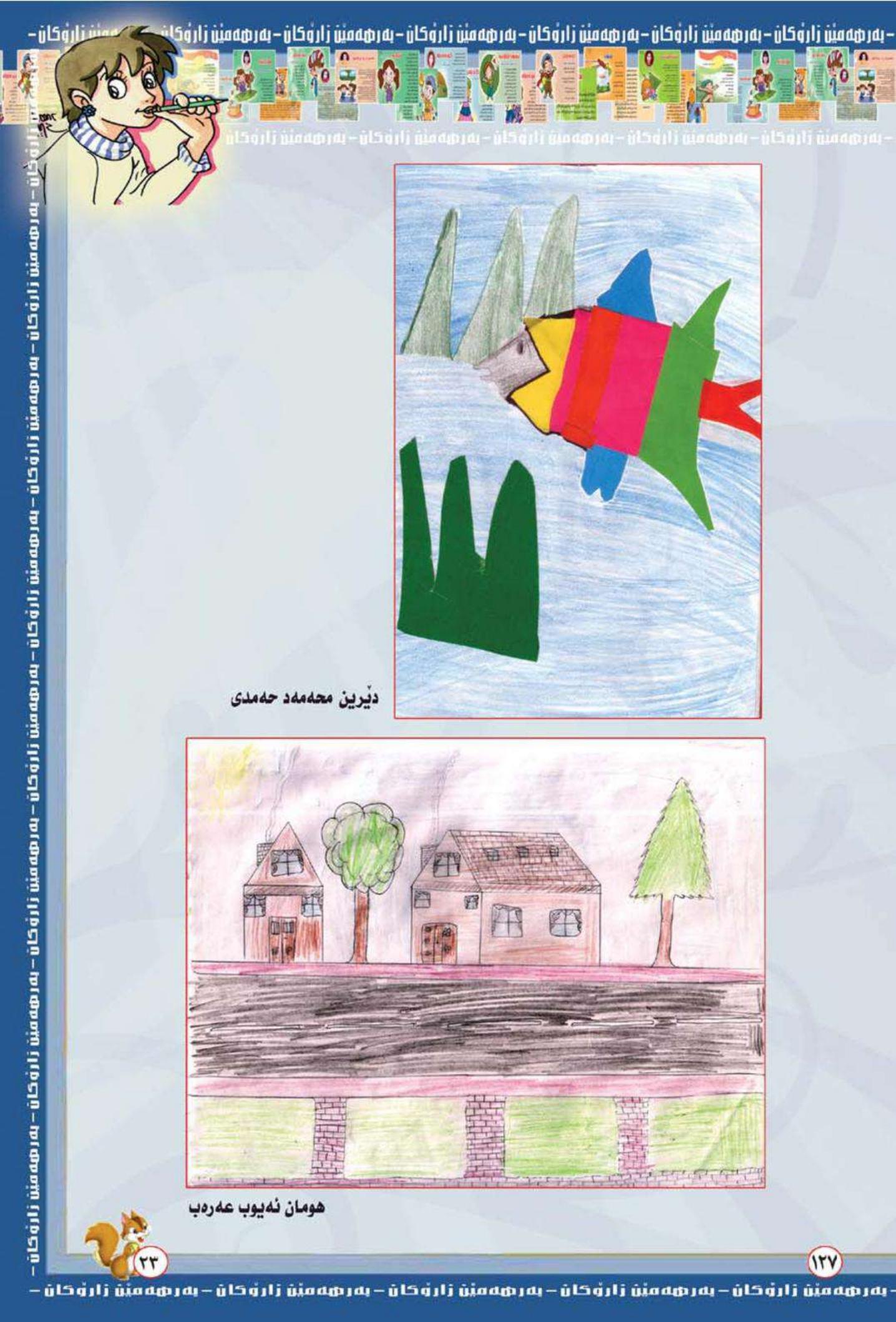

لاؤین سہ لام

لہیا محمد یوسف

دیزین محمد حمدی

هومان نهیوب عهره ب

باخچن مه

فه گیئر کوره مارکى

گش گشا دنگى مىشا
ئاش گولا رى كىشا

نهود رووش ما لا مه
جهى بىنىش دانا مه

چ جار گولا رى ناكەين
گلىشى دى ژ ناڭ راكەين

دى ئاشدەين و خەملىنин
ھەر گولا تىدا چىنин

باخچن مه يى جوانە
تىرى گول و ريحانە

كولىكىن رەنگاو رەنگن
پىر دنازك و قەشەنگن

گىسا و داروبارن
بىھىنەن خوش رى دبارن

فرفرا پەلاتىنكا
دادا گول و كولىلەكى

مەڭ ل مۇزەخانى

وەرگىران ۋەرەبى: چىاىسى

ن: ۋېكتوريا زارا توفسکایا / روسىا

خەلکى بازىركەكى بچووكى روسىا بىريار دان جىهانى حىبەتى بىكەن و مۇزەخانىيەكى ل بازىركى خۇ فەكەن، لى مۇزەخانەكا سەير و يىن وەكى وي ل جىهانى نە، ئەو ژى مۇزەخانا مشكانە. خەلکى بازىركى هىزا فەكىن قى مۇزەخانى ۋ ناقى بازىركى (مېشکىن) وەرگرت. مېشکىن ب زمانى روسي ئانكى بازىرى مشكان. ئەفە ژى ۋ ئەفسانەكا كەقنا روسي وەرگتىيە كۆ دېيىزىت: دەمى مىرەكى قى وەلاتى د قى دەفھەرى را دېورى، يى ماندى بۇو و خەوا وى دەھات و ب مەردەما بىئەنەدانەكى ل قى جەن نەست، ۋ

نىشكەكىقە مشكەكى ئەو ژ خەوى راكر، ل بەراھىيى گەلەك ڙ قى مشكى تورە بۇو، بەلى دەمى دىتى مارەكى ل نىزىك وى زانى كۆ مشكى ئەو يى ڙ مرنەكا مسوگەر رزگاركى، لەوما بىريار دا قى بازىركى ل قى جەن ب ناقى مشكى ئافا كەن.

دېيتى هندەك باودرىن ب قى ئەفسانەيى بىنن و هندەكىن دى نە، بەلى مۇزەخانا مشكان ل بازىرى (مېشکىن) يا بۇويه راستىيك و يا بۇويه جەن گەشت و سەرەدانى بۇ ھەركەسەكى بقىت گوھ ل ئاخفتەكاكەن بىت و بکەتە كەنى و كەنىي بىخىتە سەر لېقىن خەلکەكى دى.

ل وى مۇزەخانەيى چەندىن وىنەيىن ھەممەندىكىن مشكان، پەرتۈوك دەربارە مشكان و يارىيەن مشكان و پەيکەرەن مشكان (يىن كۆ ژ دارى، تەقنى، پلاستىكى، ھرىي، كاغەزى و كەرسەتىن دى ھاتىنە چىكىن) لى ھەنە. قى مۇزەخانى جەھەك گىرنىڭ دەيانا خەلکى بازىركى دا گىرتىيە و بۇويه مەلبەندى چالاکىيەن وان يىن جەڭلىكى و رەوشەنبىرى و د ھەمان دەم دا بۇويه ژىيەرە ژيانا گەلەك ژ وان.. گەلەك ژ قوتابىيەن وى بازىرى كارى فرۇشتىنابىليتان و رىنيشاداندا خەلکى دكەن. پەرانبا كارمەندىن مۇزەخانى كچن و چىرۇكىن مشكان و قارەمانىيەن وان و سەير و سەممەردىيەن وان بۇ گەشتىياران قەدگىرەن.

ھەر تىتەكى پەيوەندى ب مشكان قەھبىت، ج وان بخۇ چىكىرىپىت يان ل وەلاتىن دى ب دەست خۇ ئىخستىن، خەلکى بازىرى دكەنە دىيارى بۇ مۇزەخانى، ھۆنەرمەندىن وارى فلم كارتونان، ئەو يارىيەن وان د دەرىيەنانا فلمىن خۇ دا مەقا ژى وەرگرتى و هندەك بىرگەيىن فلمىن خۇ پېشىكەشى مۇزەخانى دكەن. رۆزانە ئەڭ مۇزەخانەيە دىيارىيەن نۇى وەرددىرىت و ب پەيکەر و وىنە و دىيمەن و ھەر تىتەكى پەيوەندى ب مشكانقە ھەى دەولەمەندىر لىدھىت و خەلکى بازىرى ل وى ھېقىيەنە مۇزەخانا وان ژى، وەك مۇزەخانەيىن نافدارىن جىهانى نافودەنگى خۇ پەيدا كەت.

مُرْبِّي + رَجَالَكَه

لَيْلَةٌ مُرْبِّي

لَا تَنْهَاكُوا بِعِزْمِي

كِشاو
سَيِّدَهُ رَهْ؟!

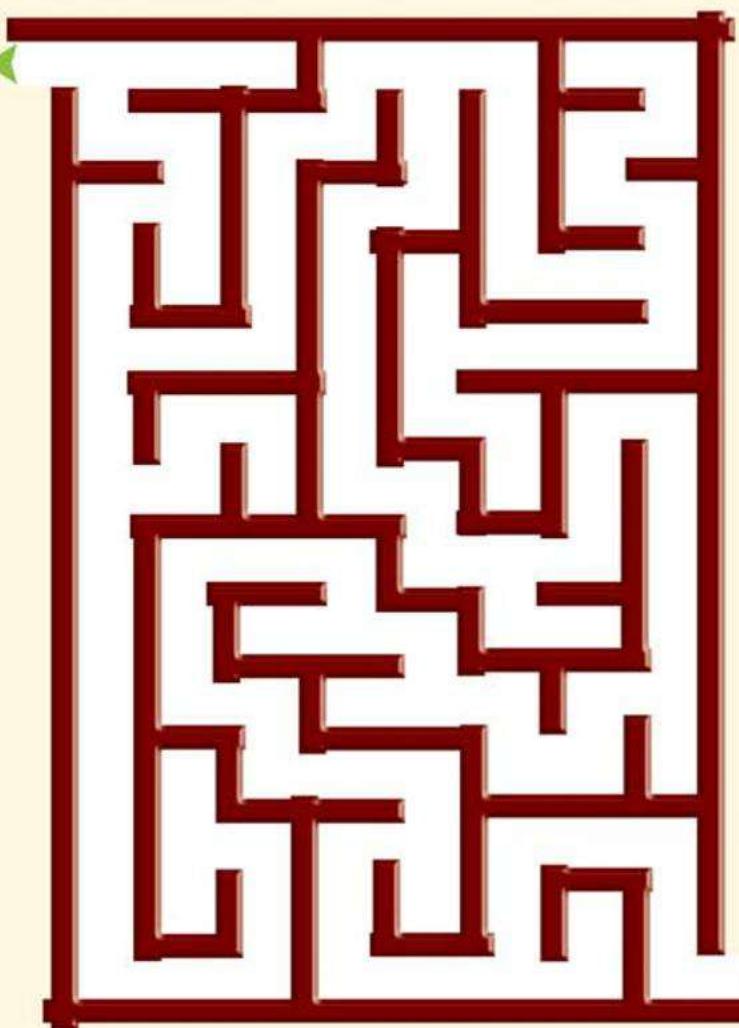

1

2

شهش جوداهییان د ناقبهران دو
وینهیان دا پهیدا بکه!

Rûvî û leglege

Nîroj Ebdilezîz

Hevalînîyeka gelek bi hêz di navbera rûvî û leglegê da çê bibû. Rojekê ji rojan rûvî viya leglegê gazi kete mala xo û xwarinê bidetê, ïna gote leglegê: Hevala mina xoştivî kerem bike mala min dê xwarineka xoş bo te amade kem.

Leglege jî bi mîhvandariyê razî bû, ïna roja paştir leglege çû mala rûvî, rûvî jî xwarineka xoş bi destê xo bo çêkiribû û kire binê sênîkeka valîk û gote leglegê kerem bike bixo.

Leglegê hindî dimê xo li binê sênîkê ïna û bir, ci neçû di devê wê da, belê rûvî rabû xwarin hemî xwar û gote leglegê bibore heval, pa min ci dî nîne bideme te.

Leglegê got: Ci nîne heval.. Ci quisîrî di xwarina te da nebû.. Bila subahî tu mîhvanê min bî, da ez jî xwarineka xoş bideme te.

Roja paştir rûvî lidûv daxwaza leglegê çû.. Ewê jî şorbeka xoş ya nîskê çêkiribû û kiribû di cerrikî da, ku serê cerrikî gelek yê dirêj û teng bû û gote rûvî xwarina xo bixo heval û şerim neke.

Rûvî li dor cerrikî zivirrî ji vî rexî bo rexê dî, lê ci bi dest neket, ïna leglegê dest havête cerrikî û dimê xo kire di cerrikî da û û xwarina xo hemî xwar, û gote rûvî bibore heval min ci dî nîne bideme te.

Rûvî gelek tore bû.. Wî hîzir kir ku dê hind xwarinê xot têra wî heftîyekê biket, belê zivirrî mala xo dest ji pîyan dirêjtir û ji wî demî ta noke hevalînî di navbera rûvî û leglegê da nemaye.

* jêder: Ev çîroke ya di folklorê kurdî û cîhanî da hey.

Sala nwî

Dîrwas remezan Botanî

Gelî zarokan hat sala nwî

Bi keyf û xoşî û kenî

Dê werin destêñ êkdu bigirîn

Aheng û dîlana bigêrrîn

Pêşwazîya sala nwî bikeyn

Dilê xo bo hîvyêñ nwî vekeyn

Di gel lêdana zenga sala nwî

Sozê bideyn ji dil û giyanî

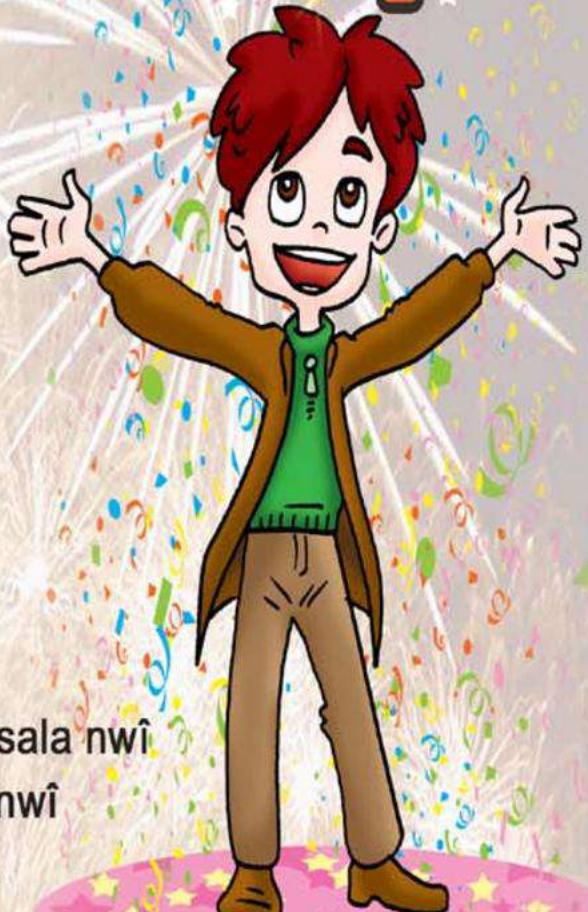
Ku xoş keyn rêka paşeroja xo

Ava bikeyn Kurdistanâ xo

Bi xêr bêy sala nwî, bi xêr bêy sala nwî

Bibîye dergehê hîvî û umêdên nwî

2010

بەریکانه؟

پرسیارین قى هزمارى:

- ۱) ئۆكسجىن ل سەرى چىای پىرە يان لېھر لېقا دەريايى؟
- ۲) رەنگى خرۇكىن سېيىن خوينى چەوايد؟

سۇرن - سېپىنە - بى رەنگن

بەرسقا پرسیارین هژمارا بۇرى:

- بەرسقا پرسیارا ئىيکى: كوردىستاندا رۆزھلات (كوردىستان ئىرانى)
بەرسقا پرسیارا دووى: دو تەخان (تۈيۈز - بن توپۇز)

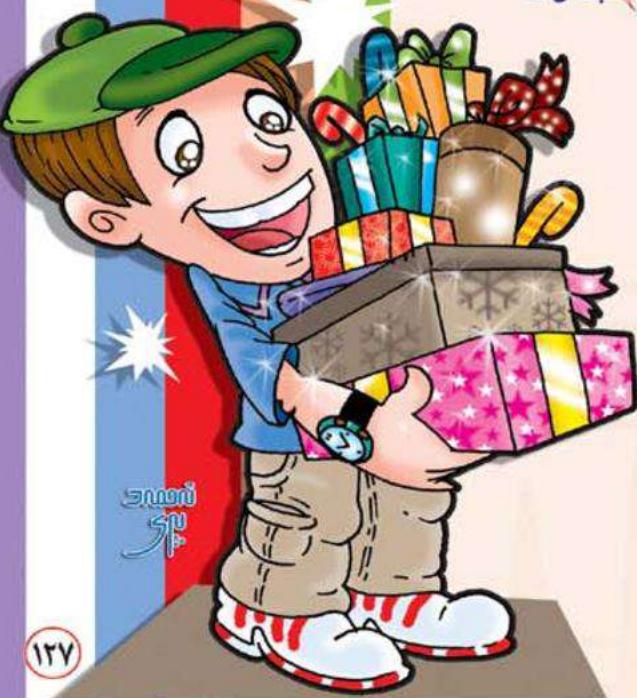
پشتى گەلەك زارۇكان بەرسقا پرسیارین مە دايىن و بەرسقىن دروست
ھاتىنە ھەلبازارتىن، و پشتى پىشكى، خەلات بۇ فان زارۇكان دەركەفتەن:

- ۱) سىزاز مەسعود خالد
- ۲) سىروان سىپىان
- ۳) رەوان سەعید تاهر

ئەم پېرۇزباھيا فان ھەفلاڭ دىكەين و ھىقىيە پشتى دەركەفتەن كۆفارى،
سەرەداندا بارەگايىن كۆفارا سۇۋۇرە ل (تاخى رەزا، جادا شەھىدىن ئىيکى
شواتى - ل تەنسەت رىيچەبەر رىا بەلاقىرنا بەرھەمىن گازى) بىكەن دا
خەلاتىن خۇ وەربىگەن.

تىپىنى:

داخوارىز وان زارۇكان دىكەين يېن پىشكدارىن د
كۆفارا سۇۋۇرە دا دىكەن، ھەر بابەتهكى بەھنېرەن ناڭى
خۇ يېن سېقۇلى ل سەر بىنلىكىن و دىگەل دا وىنەيەكى
قىرىكەن.. ب تايىبەت دەملى ھوين پىشكدارىن د
بەرىكانى دا دىكەن دا ز مافى خۇ بى بەھر نەبن..
دىگەل سوپاسىيان.

پشکوئین سقوره

قین نه محمد حاجی

بهزاده وارسهدار

نورشان تلهعت

روز به محمد حمدی

سازقین نیبراهیم نه محمد

علی محمد محمد صالح

ناواز سائب

بهروز عسمت محمد

دانی عیماد سه لیم

دorschاد فدهمی

شینی کامیران

سازقان نیبراهیم نه محمد

هانیر نیبراهیم نیسماعیل

محمد مدد مددخت

جینین نیبراهیم نیسماعیل

محمد مدد عله بدوله جید

واری سدقی سلیمان

شانا عیماد سه لیم

هله خوکر

جوذی ستار

Sivore

Hijmar 127
Kanûna Duwê
2010

سیناریو: احمد محمد و: سلام بالايس

چاندن

